

**Sprawozdanie Zarządu z działalności
Grupy Kapitałowej FAMUR S.A.
za I półrocze 2009 roku.**

Katowice
31 sierpień 2009

FAMUR

GRUPA FAMUR

mining solutions

www.famur.com.pl

– SPIS TREŚCI –

1. Podstawowe informacje	3
1.1. Zasady sporządzenia półrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	3
1.2. Informacje o Grupie Kapitałowej Famur S.A.	3
1.3. Charakterystyka podstawowej działalności Grupy FAMUR S.A.	3
1.4. Skład Grupy Kapitałowej Famur S.A.	4
1.5. Struktura własnościowa Famur S.A.	6
2. Organizacja i zarządzanie	6
2.1. Zarząd Famur S.A.	6
2.2. Rada Nadzorcza Famur S.A.	7
2.3. Wykaz akcji będących w posiadaniu grupy osób zarządzających i nadzorujących Spółkę	7
3. Zatrudnienie i sytuacja płacowa	8
4. Sytuacja marketingowa Grupy Kapitałowej Famur S.A.	8
5. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Grupy Kapitałowej Famur S.A.	10
6. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej Famur S.A.	13
7. Informacje dodatkowe	18
7.1 Źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi	18
7.2 Transakcje z podmiotami powiązanymi	18
7.3 Zobowiązania z tytułu kredytów oraz zobowiązania warunkowe	18
7.4 Postępowania sądowe	19
7.5 Badania i Rozwój	20
7.6 Ochrona środowiska	20
8. Ocena zarządzania zasobami finansowymi	20
9. Umowy znaczące	20
10. Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdania finansowego	21
11. Istotne czynniki ryzyka i zagrożeń wpływających na działalność spółki	21
12. Oświadczenia Zarządu Famur S.A.	22

1. Podstawowe informacje

1.1. Zasady sporządzenia półrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz Międzynarodowych Standardów Rachunkowości / MSSF, MSR / zatwierdzonymi przez Unię Europejską. W kwestiach nie uregulowanych zgodnie z ustawą o rachunkowości

Za wyjątkiem zmian opisanych poniżej, Grupa przygotowując śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zastosowała te same zasady rachunkowości, co opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień i za rok zakończony 31.12.2008.

a) Prezentacja sprawozdań finansowych

W konsekwencji zmian do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych, które weszły w życie 1 stycznia 2009 r., Grupa prezentuje w ramach skonsolidowanego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym wszelkie zmiany wynikające z transakcji z właścicielami, a wszelkie pozostałe zmiany ujmuje się dodatkowo w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Powyższą prezentację zastosowano w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2009r., dokonując równocześnie stosownego przekształcenia zaprezentowanego porównawczego okresu sprawozdawczego.

b) Segmenty operacyjne

Z dniem 1 stycznia 2009 r. wszedł w życie MSSF 8 Segmenty operacyjne, zastępując obowiązujący dotychczas MSR 14 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności. Standard wprowadza tzw. „podejście zarządcze” do ujawnienia informacji na temat segmentów i wymaga ujawnienia informacji o segmentach w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych.

c) Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące zakupu lub wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można bezpośrednio przyporządkować dostosowywanym aktywom, tj. takim, które wymagają znacznego czasu, aby przygotować je do zamierzonego (zgodnie z przeznaczeniem) użytkowania lub sprzedaży począwszy od 1 stycznia 2009 r. podlegają aktywacji w ramach ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono stosując jednolite zasady rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach. Dane zostały zaprezentowane w tys. zł, chyba że podano inaczej.

1.2. Informacje o Grupie Kapitałowej Famur S.A.

Producent kombajnów ścianowych Fabryka Maszyn FAMUR S.A. z siedzibą w Katowicach jest jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej FAMUR S.A. W sierpniu 2006r. spółka debiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie gdzie notowanych jest 481,5 mln akcji pod skrótem FMF.

1.3. Charakterystyka podstawowej działalności Grupy FAMUR S.A.

KOMPLEKS ŚCIANOWY

Grupa Kapitałowa FAMUR S.A. jest znaczącym producentem maszyn pozwalających wydobywać węgiel w technice ścianowej. Kompleks ścianowy składający się z kombajnu, przenośnika zgrzeblowego oraz zmechanizowanej obudowy ścianowej, projektowany jest zgodnie z potrzebami klienta by w sposób najbardziej efektywny i bezpieczny eksploatować dane złoża. Produkowane maszyny posiadają bardzo dobry stosunek jakości do ceny.

KOMBAJN ŚCIANOWY

Producentem kombajnu ścianowego najbardziej zaawansowanego technologicznie składnika kompleksu ścianowego jest spółka FAMUR. Kombajn porusza się wzdłuż ściany na przenośniku zgrzebłowym i za pomocą organów urabiających kruszy i ładuje węgiel. Urobek odbierany jest poprzez przenośnik zgrzebłowy. Kombajny produkcji FAMUR są w stanie eksploatować pokłady o wysokości 1,1m – 6m.

PRZENOŚNIK ZGRZEBŁOWY ŚCIANOWY

W kompleksie ścianowym przenośnik odpowiedzialny jest za transport skruszonego przez kombajn węgla wzdłuż ściany węglowej oraz z wyrobiska. Jego działanie oraz parametry dostosowane są do parametrów technicznych pracującego na ścianie kombajnu. Producentem tego urządzenia jest spółka NOWOMAG, która w swojej historii wyprodukowała przenośniki operujące na długościach ściany do 300 metrów.

ZMECHANIZOWANA OBUDOWA ŚCIANOWA

Zadaniem obudowy jest podpieranie stropu powyżej ściany wydobywczej i zabezpieczanie tym samym pracujących w niej górników oraz sprzętu. Stanowi ona ochronę dla pozostałych elementów kompleksu ścianowego. Producent obudów FAZOS oferuje szeroką ich gamę dla wysokości wyrobiska

od 0,46 do 6,0 metrów. Zmechanizowana obudowa ścianowa zazwyczaj zbudowana jest z od 50 do 175 sekcji o szerokości od 1,5-1,75m każda, wytrzymujących nacisk do 1200 ton. Obudowa poruszana jest za pomocą elementów hydrauliki siłowej i współpracuje z kombajnem oraz przenośnikiem. Cykl życia zmechanizowanej obudowy ścianowej (do remontu) to 7-8 lat a jej cena zależna jest od długości ściany (tj. od liczby wymaganych sekcji) i jej wysokości i może wynieść kilkadziesiąt milionów złotych. Produkcją hydraulicznych systemów sterowań do obudów zmechanizowanych w Grupie Kapitałowej zajmują się spółki DAMS oraz GEORYT.

Maszyny składające się na kompleks ścianowy produkcji Grupy Kapitałowej FAMUR sprawdziły się w najtrudniejszych warunkach eksploatacyjnych za jakie uważa się te panujące w polskich i czeskich kopalniach ze względu na głębokość zalegania pokładów węgla. Dzięki wieloletniemu doświadczeniu Grupa FAMUR jest w

stanie wyprodukować maszyny o najwyższej jakości oraz niezawodności zwiększające wydajność ściany dzięki ich kompatybilności.

Uzupełnieniem oferty są oferowane przez spółkę zależną PIOMA kolejki do transportu górników i sprzętu pod ziemią oraz różnego rodzaju przenośniki do dalszego transportu urobku.

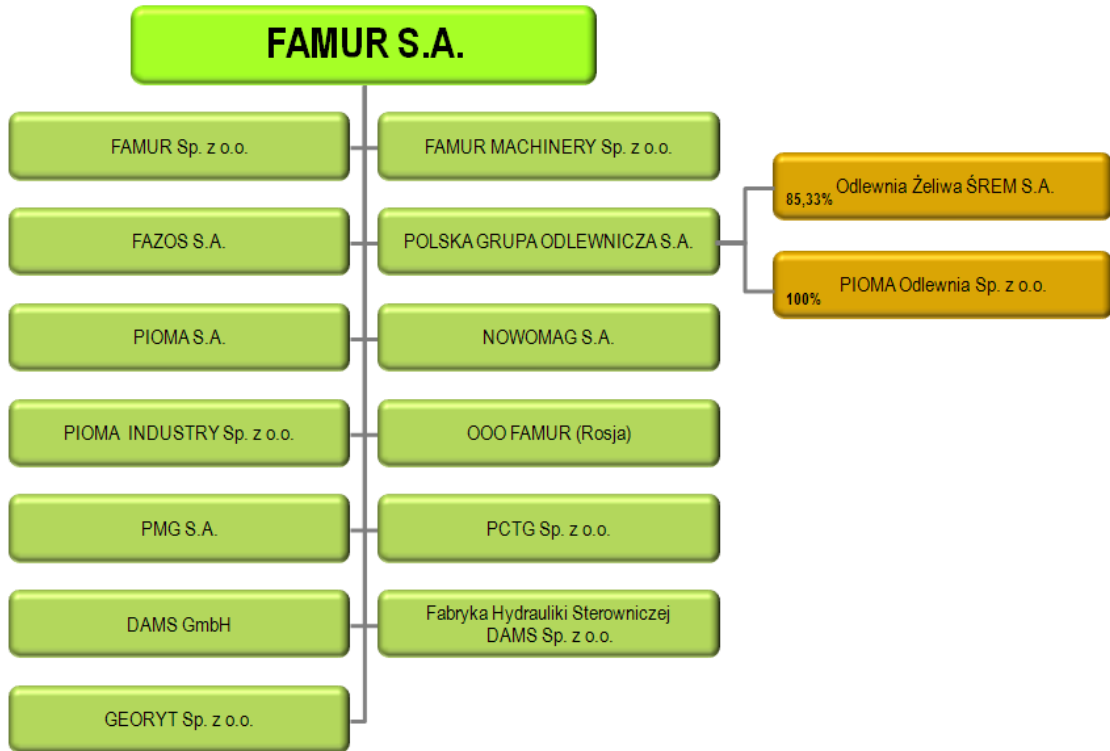
Powstała w wyniku podziału w 2008 roku PIOMA INDUSTRY zajmuje się produkcją wielkogabarytowych konstrukcji oraz innych urządzeń m.in. urządzeń dźwigowych oraz służących do podmorskiego wydobycia ropy i gazu (tzw. off-shore mining)

Istotnym dla Grupy jest również segment odlewniczy. Grupa FAMUR posiada aktualnie dwie odlewnie. Część produkcji przeznaczona jest na wewnętrzne potrzeby Grupy (jest to część produkcji spółki Pioma–Odlewnia) natomiast większość skierowana jest do odbiorców zewnętrznych przede wszystkim na rynkach zagranicznych Unii Europejskiej i Norwegii. Wybijającymi się rynkami dla naszych odlewów w UE są Niemcy oraz Szwecja.

1.4. Skład Grupy Kapitałowej Famur S.A.

Tworzenie Grupy Kapitałowej podmiotów mogących wyprodukować cały kompleks ścianowy rozpoczęło się w 2003r. zakupem przez FAMUR S.A. spółki NOWOMAG S.A. Rozwój Grupy był dynamiczny - w ciągu kilku lat powiększyła się ona o kilkanaście spółek.

Na dzień 30 czerwca 2009r. Grupa Kapitałowa składała się z Jednostki Dominującej oraz 15 spółek zależnych. Każdy z podmiotów Grupy FAMUR specjalizuje się w określonym profilu maszyn i urządzeń i stanowi uzupełnienie kompleksowej, obecnie prezentowanej oferty.

W miesiącu styczniu 2009 roku Sąd dokonał rejestracji zmiany nazwy spółki zależnej Famur International Trade S.A. na Fiten S.A. oraz podwyższenia kapitału w/w spółki o kwotę 9 mln zł. Akcje w podwyższonym kapitale zostały objęte przez Fundusz Private Equity Avallon MBO. W wyniku powyższego oraz transakcji sprzedaży akcji z miesiąca grudnia 2008 roku, Emitent tj. FAMUR SA utracił kontrolę nad Fiten S.A. i nie posiada już akcji tego podmiotu.

Spółki wchodzące w skład Grupy FAMUR S.A.:

Spółka	Siedziba	Działalność podstawowa	Udział	Data przejęcia kontroli / utworzenia
1 Famur S.A.	Katowice	produkcja kombajnów		lipiec 2002
2 Nowomag S.A.	Nowy Sącz	produkcja przenośników zgrzeblowych	100%	wrzesień 2003
3 Fazos S.A.	Tarnowskie Góry	produkcja obudów ścianowych	100%	marzec 2005
4 Pioma S.A.	Piotrków Trybunalski	produkcja przenośników, kolejek i maszyn przeładunkowych	100%	grudzień 2005
5 Pioma Industry Sp. z o.o.	Piotrków Trybunalski	konstrukcje wielkogabarytowe i produkcja innych urządzeń	100%	lipiec 2008
6 Polska Grupa Odlewnicza S.A.	Katowice	produkcja i sprzedaż odlewów	100%	grudzień 2005
7 Odlewnia Żeliwa Śrem S.A.	Śrem	produkcja odlewów	* 85,33%	czerwiec 2007
8 Pioma Odlewnia Sp. z o.o.	Piotrków Trybunalski	produkcja odlewów	* 100%	sierpień 2007
9 Polskie Maszyny Górnicze S.A.	Katowice	handel zagraniczny	100%	lipiec 2005
10 Polskie Centrum Techniki Górniczej Sp. z o.o.	Katowice	prace badawczo-rozwojowe	100%	wrzesień 2005

11	OOO Famur	Rosja	działalność serwisowa	100%	lipiec 2002
12	DAMS GmbH	Niemcy	produkcja sterowań, hydraulika siłowa	100%	sierpień 2007
13	Fabryka Hydrauliki Sterowniczej DAMS Sp. z o.o.	Siemianowice Śląskie	produkcja sterowań, hydraulika siłowa	100%	listopad 2007
14	Georyt Sp. z o.o.	Siemianowice Śląskie	produkcja układów sterowań	100%	maj 2007
15	FAMUR Sp. z o.o.	Katowice	działalność handlowa	100%	grudzień 2007
16	FAMUR MACHINERY Sp. z o.o.	Katowice	produkcja kombajnów	100%	grudzień 2007

* pośrednio przez spółki zależne

Zgodnie z założeniami koncepcyjnymi do MSR/MSSF dane informacje są istotne, jeżeli ich pominięcie lub zniekształcenie może wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie sprawozdania finansowego. Jako że dane finansowe niżej wymienionych spółek zależnych nie zniekształcają informacji o wynikach finansowych Grupy FAMUR S.A., Zarząd podjął decyzję o ich niekonsolidowaniu.

Spółki nie objęte konsolidacją:

- 1) Famur Machinery Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach,
- 2) Famur Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach,
- 3) Polskie Centrum Techniki Górniczej Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach,,
- 4) OOO FAMUR Sp. z o.o. z siedzibą w Rosji,
- 5) Dams GmbH, spółka na terenie Niemiec,
- 6) Fabryka Hydrauliki Sterowniczej DAMS Sp. z o.o. w Siemianowicach Śląskich

1.5. Struktura własnościowa Famur S.A.

Na dzień 31.08.2009r. kapitał zakładowy spółki wynosił 4.815.000 zł i dzielił się na 481.500.000 akcji serii A i B o wartości nominalnej 0,01 zł każda. Wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi bez żadnego uprzywilejowania co do uczestnictwa w podziale zysku.

Akcjonariusz	Liczba akcji	Ilość głosów na WZA	% udział w strukturze
TDJ Investments Sp. z o.o.	343.226.896	343.226.896	71,28%
Tomasz Domogała	27.366.855	27.366.855	5,68%
ING OFE	29.788.083	29.788.083	6,19%
Aviva OFE	24.506.071	24.506.071	5,09%
Pozostali akcjonariusze	56.612.093	56.612.093	11,76%

W wyniku transakcji nabycia akcji w dniu 22 czerwca 2009 fundusz Aviva OFE przekroczył 5% w ogólnej liczbie głosów w spółce Famur S.A. Po zawarciu i rozliczeniu powyższej transakcji na dzień 25 czerwca 2009 Aviva OFE posiadał 24.506.071 akcji Famur S.A., stanowiących 5,09% kapitału zakładowego Famur S.A. i uprawniających do 24.506.071 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowiło 5,09% ogólnej liczby głosów.

Zarząd informuje, iż pan Tomasz Domogała jest podmiotem dominującym w stosunku do spółki TDJ Investments, w skutek czego sprawuje pośrednio kontrolę nad znacznym pakietem akcji FAMUR S.A.

2. Organizacja i zarządzanie

2.1. Zarząd Famur S.A.

Na dzień 01.01.2009r. w skład Zarządu wchodził:

Tomasz Jakubowski	Prezes Zarządu
Waldemar Łaski	Wiceprezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu
Ryszard Bednarz	Wiceprezes Zarządu
Łukasz Powierża	Wiceprezes Zarządu
Zbigniew Fryzowicz	Wiceprezes Zarządu

W dniu 6 kwietnia 2009r. rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu złożył pan Łukasz Powierża. Tego samego dnia Rada Nadzorcza Emitenta powołała do Zarządu pana Szymona Jarno, powierzając mu pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu do spraw eksportu.

W związku z opisanymi wyżej zmianami skład Zarządu na dzień 30.06.2009r. wyglądał następująco:

Tomasz Jakubowski	Prezes Zarządu
Waldemar Łaski	Wiceprezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu
Ryszard Bednarz	Wiceprezes Zarządu
Zbigniew Fryzowicz	Wiceprezes Zarządu
Szymon Jarno	Wiceprezes Zarządu

Zarząd kierował całokształtem działalności, prowadził bieżące sprawy przedsiębiorstwa oraz reprezentował je na zewnątrz zgodnie z kodeksem spółek handlowych, statutem Spółki i Regulaminem Zarządu.

2.2. Rada Nadzorcza Famur S.A.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 01.01.2009r.:

Jacek Domogała	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Tomasz Domogała	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Jacek Osowski	Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Wieczorek	Członek Rady Nadzorczej
Tadeusz Uhl	Sekretarz Rady Nadzorczej

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, które odbyło się 19 czerwca 2009r. powołało na kolejną wspólną dwuletnią kadencję powyższych członków Rady Nadzorczej. Na dzień 30 czerwca 2009r. Rada Nadzorcza funkcjonowała w powyższym, niezmiennym składzie.

Informacja na temat wynagrodzeń osób zarządzających i nadzorujących została podana w pkt. 17 skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy FAMUR S.A. za I półrocze 2009r. Nie występują inne umowy, które wiązałyby się z wypłatą rekompensat dla powyższych osób w momencie rozwiązania stosunku pracy.

2.3. Wykaz akcji będących w posiadaniu grupy osób zarządzających i nadzorujących Spółkę

Łącznie akcje FAMUR S.A. posiadane przez Zarząd gwarantują 0,4% głosów na WZA.

	Liczba akcji na 31.08.2009	%
<u>zarządzający:</u>		
Tomasz Jakubowski	986.005	0,20%
Waldemar Łaski	695.500	0,14%
Beata Zawiszowska	321.000	0,07%
Zbigniew Fryzowicz	2.568	0,00%
		0,41%
<u>nadzorujący:</u>		
Tomasz Domogała	27.366.855	5,68%
Jacek Domogała	3.098.934	0,64%
		6,32%

Od przekazania skonsolidowanego raportu Grupy FAMUR S.A. za I kwartał 2009r. do dnia przekazania niniejszego sprawozdania liczba akcji w portfelu osób zarządzających i nadzorujących nie zmieniła się.

3. Zatrudnienie i sytuacja płacowa

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu w Grupie Kapitałowej FAMUR S.A.:

	I półrocze 2009	I półrocze 2008
Pracownicy umysłowi	983	1 118
Pracownicy fizyczni	2 610	3 358
Pracownicy na urloпах wychowawczych	8	3
OGÓŁEM	3 601	4 479

	I półrocze 2009	I półrocze 2008
koszty zatrudnienia		
Wynagrodzenia	65 507	81 340
Składki na ubezpieczenie społeczne i inne świadczenia	14 814	20 193
RAZEM	80 321	101 533

Na dzień 30.06.2009r. w Grupie Kapitałowej Famur S.A. zatrudnionych było 3 119 osób.

4. Sytuacja marketingowa Grupy Kapitałowej Famur S.A.

Głównym produktem Grupy FAMUR są maszyny i urządzenia związane z wydobywaniem węgla w technice ścianowej, w tym m.in. kombajny ścianowe, zmechanizowane obudowy ścianowe, przenośniki zgrzebłowe, kruszarki, przenośniki taśmowe oraz wyposażenie uzupełniające: kolejki spągowe służące do transportu pracowników i sprzętu, kolejki podwieszane, siłowniki hydrauliczne. Wraz z rozwojem grupy kapitałowej istotną pozycję w przychodach ze sprzedaży stanowi segment odlewów oparty o zakłady spółek Piomy Odlewnia Sp. z o.o. i Odlewnia Żeliwa ŚREM S.A.

	Maszyny górnice	Inne urządzenia dla górnictwa	Urządzenia dźwigowe, przeładunkowe i do wydobycia ropy i gazu	Odlewy	Pozostała działalność	Razem
I półrocze 2009						
Przychody ze sprzedaży	226 838	41 468	30 924	93 858	37 691	430 777
Zysk brutto na sprzedaży	92 333	13 757	13 167	27 663	12 520	159 439
Zysk na sprzedaży	64 746	10 936	10 459	17 427	9 053	112 621
I półrocze 2008						
Przychody ze sprzedaży	220 573	43 696	37 126	140 327	58 330	500 052
Zysk brutto na sprzedaży	74 047	12 819	6 659	25 560	8 060	127 145
Zysk na sprzedaży	45 092	6 572	3 359	14 457	4 262	73 742

W okresie I półrocza 2009 roku Grupa FAMUR zrealizowała sprzedaż dla sektora górniczego za kwotę ponad 268,3 mln zł (maszyny górnice i inne urządzenia dla górnictwa), która była porównywalna z przychodami osiągniętymi w analogicznym okresie roku ubiegłego. Sprzedaż do Katowickiego Holdingu Węglowego S.A., Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. oraz Kompanii Węglowej S.A. przekroczyła 10% całkowitych przychodów ze sprzedaży. Istotnym składnikiem przychodów Grupy jest sprzedaż odlewów, która w I półroczu 2009 roku osiągnęła poziom 93,9 mln zł. Przychody tego segmentu spadły o 33% w stosunku do I półrocza roku 2008 tj. w ujęciu nominalnym o 46,5 mln zł. Głównym powodem spadku przychodów są mniejsze zamówienia ze strony branży stoczniowej oraz motoryzacyjnej tj. gałęzi gospodarki światowej, które wymieniane są jako te najdotkliwiej odczuwające obserwowaną recesję. Jednak mimo tak znacznego spadku przychodów w tym segmencie, głównie dzięki restrukturyzacji w Odlewni Żeliwa ŚREM, możliwym było wypracowanie wyniku na sprzedaży w kwocie 17,4 mln zł tj. poziomie wyższym o 20% od analogicznego okresu roku ubiegłego. Sprzedaż

urządzeń dźwigowych, przetadunkowych oraz do wydobycia ropy i gazu dostarczyła 30,9 mln zł. 37,7 mln przychodów zostało zrealizowanych na pozostałej działalności. 35% spadek przychodów w tym segmencie spowodowany jest sprzedażą spółki zależnej FITEN S.A., która zajmowała się m.in. handlem energią i dostarczała znacznych przychodów w ramach pozostałej działalności. Całkowite przychody ze sprzedaży w okresie I półrocza 2009r. spadły w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 14% tj. o 69,3 mln zł. Za powyższy spadek w głównej mierze odpowiada niższa sprzedaż w segmencie odlewniczym oraz wspomniana powyżej sprzedaż spółki zależnej FITEN S.A.

Rynek krajowy

Główne produkty oferowane na rynku krajowym stanowią poszczególne elementy kompleksu ścianowego. Rynek krajowy charakteryzuje się dużą ilością przetargów przygotowywanych przez głównych producentów węgla kamiennego t.j. Kompanię Węglową, Jastrzębską Spółkę Węglową oraz Katowicki Holding Węglowy. Przetargi te ogłaszane są zarówno na nowe maszyny i wyposażanie oraz na części zamienne lub remonty i modernizacje.

W przypadku kombajnów ścianowych rynek krajowy przedstawia również pewną cechę charakterystyczną – większość kombajnów produkowanych przez FAMUR jest w Polsce dzierżawiona lub leasingowana.

Krajowy sektor górnictwa składa się z następujących podmiotów:

- Kompania Węglowa SA - grupująca 17 kopalni i 5 zakładów
- Katowicki Holding Węglowy SA - grupujący 5 kopalni
- Jastrzębska Spółka Węglowa SA - grupująca 6 kopalni
- Lubelski Węgiel Bogdanka SA
- Południowy Koncern Węglowy SA – grupujący 2 zakłady górnicze.

Trzy pierwsze spółki skupiają ponad 90% krajowych kopalni węgla kamiennego i są głównymi odbiorcami na krajowym rynku maszyn górniczych. Wieloletnia obecność spółek Grupy FAMUR w sektorze maszyn górniczych, zdobyte doświadczenie w kontaktach na rynkach zagranicznych oraz dysponowanie uznanymi produktami sprawiają, że Grupa FAMUR jest istotnym partnerem dla krajowego przemysłu wydobywczego.

Rynki zagraniczne

Sprzedaż Grupy FAMUR na rynkach zagranicznych wsparta jest aktywną eksploracją tych rynków przez spółkę Polskie Maszyny Górnicze. Pozycja oraz funkcjonowanie Grupy na rynkach zagranicznych są ściśle związane z możliwościami rozwoju światowego górnictwa. W ostatnich latach można było zaobserwować na świecie wzrost wydobycia węgla oraz powstanie nowych ośrodków wydobywczych (głównie w Rosji, Indiach i Chinach) co stwarza szanse dalszego wzrostu eksportu. Światowy kryzys spowodował jednak, iż niektóre inwestycje zostały przesunięte w czasie. W perspektywie długoterminowej wydobycie węgla powinno wzrastać.

Zagraniczni kontrahenci często szukają kompleksowych rozwiązań do uzbrojenia ściany, przykładem może być kontrakt rosyjski, którego realizację Grupa FAMUR zakończyła na początku 2008. Z tego też względu wartość kontraktów zagranicznych z reguły znacznie przewyższa wartość kontraktów zawieranych na krajowym rynku.

Sprzedaż eksportowa Grupy wyniosła ponad 40% przychodów a w wartościach nominalnych przekroczyła 174 mln zł. Dynamikę poszczególnych rynków zagranicznych przedstawia poniższa tabela:

Przychody ze sprzedaży	I półrocze 2009	I półrocze 2008	Dynamika	Udział %
Polska	256 246	278 770	-8,1%	59,5%
Rosja	0	37 659	-100,0%	0,0%
Unia Europejska	105 394	148 588	-29,1%	24,5%
Meksyk	29 888	504	5 828,9%	6,9%
Pozostałe	39 249	34 531	13,7%	9,1%
RAZEM	430 777	500 052	-13,9%	
Eksport łącznie	174 531	221 282	-21,1%	40,5%

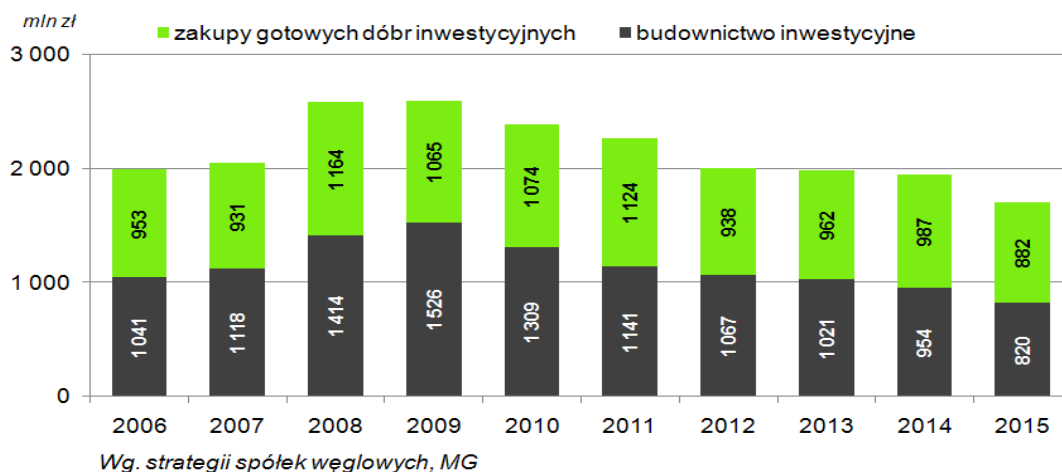
Konkurencją na tych rynkach stanowi kilka wyspecjalizowanych firm takich jak Joy Mining Machinery będący częścią holdingu JOY GLOBAL, Deutsche Bergbau Technik (zakupiona pod koniec 2006 roku przez amerykańską grupę BUCYRUS International, Inc.), grupa ZZM-Kopex, a w zakresie kombajnów ścianowych niemiecka spółka EICKHOFF GmbH.

Innowacyjność

Spółki Grupy FAMUR nieustannie pracują nad rozwojem własnych produktów oraz podnoszeniu ich jakości oraz trwałości. Zarząd jak i pracownicy mają świadomość, iż aby konkurować z zagranicznymi producentami sprzętu górniczego produkty Grupy FAMUR muszą się rozwijać oraz zapewniać najwyższą jakość. Inżynierowie projektujący maszyny i urządzenia starają się dostosować je do potrzeb płynących z rynku. W Grupie FAMUR spółką odpowiedzialną za badania i rozwój jest Polskie Centrum Techniki Górniczej. Zaprezentowany w ubiegłym roku system informatycznej infrastruktury kopalnianej e-kopalnia wzbudza coraz większe zainteresowanie. System ten, stosowany w trakcie prac wydobywczych, umożliwia monitorowanie z powierzchni kopalni, maszyn pracujących pod ziemią. W dalszym ciągu trwają prace nad jego udoskonaleniem oraz rozszerzeniem o nowe elementy m.in. system do geosejsmicznej kontroli ściany. Głównymi celami stawianymi przed systemem e-kopalnia jest zwiększenie wydajności wydobywania oraz poprawa bezpieczeństwa pracy.

5. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Grupy Kapitałowej Famur S.A.

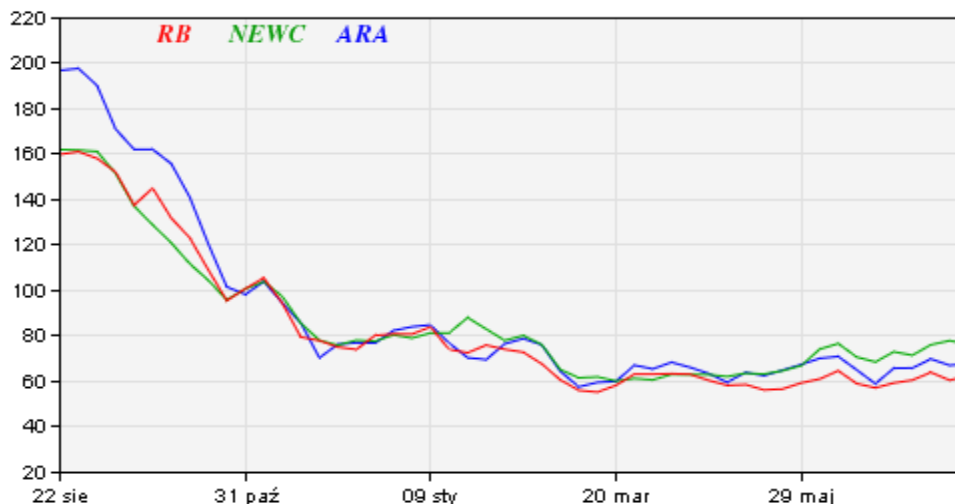
Sprzedaż Grupy FAMUR w dużej części uzależniona jest od nakładów inwestycyjnych realizowanych w kopalniach, które dotyczą zarówno modernizacji i remontów istniejącego u nich wyposażenia jak i zakupów maszyn w związku z przygotowywaniem nowych ścian wydobywczych. W tym kontekście bardzo pozytywnie należy ocenić zapowiedzi płynące ze strony przedstawicieli rządu oraz krajowych spółek górniczych o zwiększaniu nakładów inwestycyjnych w polskich kopalniach. Jest to tym bardziej korzystne, że zapowiadane nakłady mają charakteryzować się większymi kwotami niż w latach 2003-2007. W wielu publikacjach szacowane kwoty wynoszą 15-20 miliardów złotych do wydatkowania do roku 2017 (niektóre publikacje mówią o roku 2020). Stwarza to więc bardzo korzystne perspektywy na rynku krajowym dla całej Grupy Kapitałowej. Planowane nakłady w poszczególnych latach zostały przedstawione na poniższym wykresie.

Zaobserwowany w pierwszej połowie 2009 roku na krajowym rynku spadek zapotrzebowania na energię elektryczną a tym samym węgiel, który jest najpopularniejszym w naszym kraju paliwem służącym jej wytwarzaniu przełożył się na tymczasowe ograniczenie inwestycji w przemyśle węglowym. Zapowiadane są jednak inwestycje w nowe elektrownie opalane węglem. Resort gospodarki wnioskuje również o kwotę ok. 800 mln zł na inwestycje początkowe w górnictwie, czyli

inwestycje które udostępnia nowe pokłady węgla, istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Obserwowana recesja z jaką zmagają się obecnie wiele państw spowodowała czasowy spadek zapotrzebowania na energię elektryczną. Jednak wg. prognoz długoterminowych zużycie energii elektrycznej na świecie będzie rosło. Z uwagi na powyższe prognozowany jest również wzrost zużycia węgla w Europie i na świecie w następnych dekadach. Koniunktura na rynku węgla w ostatnich latach charakteryzowała się znacznym wzrostem popytu oraz znacznym wzrostem cen węgla, którego cena w szczytowym momencie przekroczyła w portach europejskich 200 USD/t. Załamanie na światowych rynkach finansowych oraz spowolnienie gospodarcze na całym świecie pociągnęło za sobą spadek cen surowców w tym węgla, którego cena ukształtowała się obecnie na poziomie ok. 70 USD/t. Poniższy wykres przedstawia ceny węgla w USD za tonę w porcie europejskim (ARA), australijskim (Newcastle) oraz afrykańskim (Richards Bay).

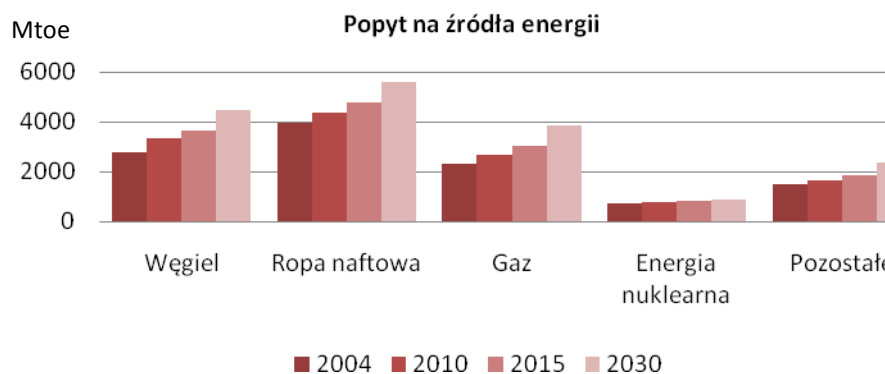

Źródło: GlobalCOAL za wnp.pl

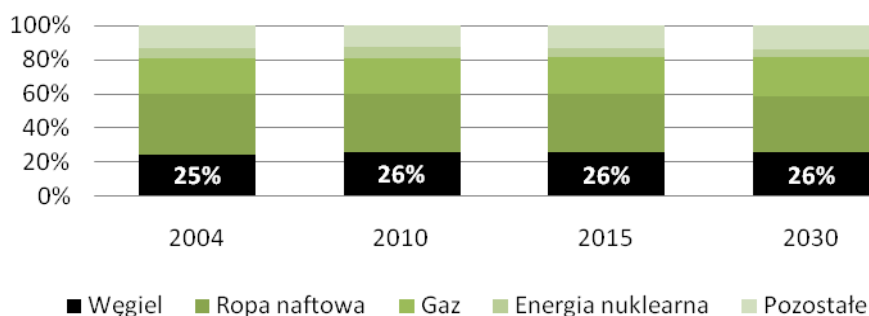
Mimo spadku cen węgla na rynkach światowych, polskim kopalniom udało się wynegocjować ceny dostaw w roku 2009 na poziomach wyższych niż przed rokiem.

Zapotrzebowanie na energię elektryczną oraz paliwa na świecie będzie wzrastać w długim okresie. Wzrost ten spowodowany będzie globalnym wzrostem gospodarczym oraz przyrostem naturalnym. Według World Coal Institute obecne zużycie energii jest 2 razy większe niż 20 lat temu i przez najbliższe 20 lat ilość potrzebnej energii ulegnie ponownie podwojeniu. Znaczny udział w tym wzroście przypadnie na sektor wydobywczy węgla.

Największy wzrost spowodowany będzie przez kraje związane z tzw. *emerging markets* t.j. Chiny czy Indie. Wiele krajów opiera swoją politykę energetyczną na węglu. Bogata w surowce Rosja swój sektor energetyczny zbudowała głównie na gazie ziemnym oraz węglu.

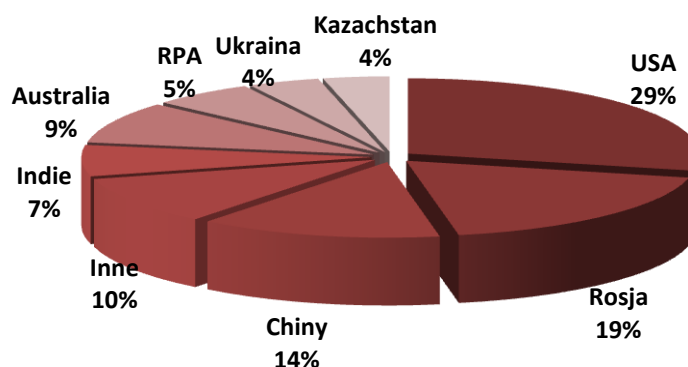
Udział źródeł w wytwarzaniu energii

Globalne zasoby węgla szacowane są na około 200 lat czyli o wiele dłużej niż zasoby ropy naftowej czy gazu ziemnego. Rozwój nowych technologii pozyskiwania energii z węgla pozwolił na podniesienie skuteczności spalania węgla oraz ograniczenie emisji do atmosfery substancji szkodliwych. Według opracowania World Energy Outlook 2006 węgiel był źródłem ok. 24% wyprodukowanej energii w 2004 roku. Szacunki wskazują iż jego udział w produkcji energii w roku 2030 powinien kształtować się na podobnym poziomie. Oznacza to, że globalny przyrost zużywanych surowców przełoży się na proporcjonalny wzrost zużywanego węgla. Alternatywne źródła energii oraz energia atomowa nie będą w stanie zaspokoić wzrastającego globalnego popytu na energię. Ponadto kraje posiadające większe zasoby węgla będą zainteresowane pozyskiwaniem energii z tego surowca.

Ograniczoność zasobów węgla oraz innych surowców zmieniła również podejście do ich wydobycia. Tendencje w wydobyciu węgla na świecie zmiernają do jak najdokładniejszej eksploatacji złoża, które umożliwia metoda ścianowa. Zmiany te są korzystne dla producentów zaawansowanych technicznie maszyn do wydobycia węgla jakimi są spółki Grupy FAMUR, gdyż maszyny przez nie produkowane pozwalają eksploatować złoża w sposób najbardziej efektywny.

Światowe zapasy węgla

Źródło: British Petroleum, Statistical Review of World Energy 2008

Dodatkowym wewnętrznym czynnikiem rozwoju spółki będą planowane inwestycje. Dnia 23.09.2008 roku spółka FAMUR S.A. otrzymała zezwolenie na prowadzenie działalności na terenie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE) do dnia 08.08.2016 roku. Realizacja inwestycji na terenie KSSE umożliwi FAMUR S.A. uzyskanie pomocy publicznej w wysokości do 40% wartości poniesionych wydatków inwestycyjnych, w postaci zwolnienia od podatku od dochodów z działalności prowadzonej na terenie Strefy. Inwestycja ma objąć rozbudowę i modernizację istniejącego przedsiębiorstwa. Jej zakończenie planowane jest do dnia 31.12.2011 roku, jednak ostateczne decyzje w tej sprawie zostaną podjęte w rozpoczętym roku obrotowym. Ze względu na prowadzone rozmowy z wykonawcami oraz dostawcami sprzętu wartość nakładów zostanie przedstawiona w późniejszym terminie.

Projekt inwestycyjny spółki Famur znalazł się również na liście zatwierdzonych do dofinansowania w ramach działania 4.4 Nowe Inwestycje o Wysokim Potencjale Innowacyjnym – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka. Kwota wsparcia to 40% wydatków kwalifikowanych, czyli w ramach złożonego projektu inwestycyjnego 37,7 mln zł.

6. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej Famur S.A.

Wybrane skonsolidowane dane finansowe:	I półrocze 2009	I półrocze 2008
	tys. zł	tys. zł
Przychody netto ze sprzedaży	430 777	500 052
Sprzedaż krajowa	256 246	278 770
% sprzedaży ogółem	59,5%	55,7%
Sprzedaż eksport	174 531	221 282
% sprzedaży ogółem	40,5%	44,3%
Zysk na działalności operacyjnej	90 386	69 913
Całkowite dochody	36 215	42 374
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	88 164	60 227
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	-10 543	-19 876
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	-4 010	-14 691
Przepływy pieniężne razem	73 610	25 660
Liczba akcji	481 500 000	481 500 000
Zysk netto na jedną akcję zwykłą (zł)	0,0752	0,0890
Rozwodniony zysk netto na 1 akcję zwykłą (zł)	0,0752	0,0890
Wartość księgowa na jedną akcję (zł)	1,4153	1,3083
Rozwodniona wartość księgowa na 1 akcję (zł)	1,4153	1,3083
Wypłacona dywidenda na 1 akcję	0	0
Suma aktywów	1 134 876	1 206 458
Kapitały własne	681 474	629 933
Zobowiązania	306 473	423 040
Kredyty krótkoterminowe i długoterminowe	197 663	271 745

Sprzedaż Grupy Kapitałowej w I połowie 2009 roku spadła o 69 mln zł w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego i osiągnęła wartość 430,8 mln zł. Na spadek sprzedaży w głównej mierze wpłynęło osłabienie popytu na odlewy produkowane w Grupie kapitałowej Famur spowodowane kłopotami branż stoczniowej i motoryzacyjnej.

Spadek skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży w I połowie 2009 roku został odnotowany zarówno na krajowym, jak i zagranicznym rynku. Na pozostałej działalności operacyjnej została odnotowana strata w kwocie 22,3 mln zł, która w głównej mierze spowodowana była utworzeniem odpisów aktualizujących należności w kwocie 16,2 mln zł oraz kosztami restrukturyzacji. Grupa Famur w I połowie 2009 roku osiągnęła zysk operacyjny na poziomie 90,4 mln zł.

Zysk netto w I połowie 2009r. wyniósł 37,3 mln zł i był niższy o 14 % od zysku wypracowanego w analogicznym okresie roku ubiegłego. Czynniki mający znaczący wpływ na poziom wypracowanego zysku netto były poniesione koszty finansowe w wysokości 55,9 mln zł związane głównie z odsetkami od zaciągniętych kredytów 6,3 mln zł, ujemnymi różnicami kursowymi w kwocie 19,4 mln oraz rozliczeniem i wyceną kontraktów terminowych 26,8 mln zł. Spółki Grupy FAMUR S.A. nie stosują rachunkowości zabezpieczeń. Grupa ogranicza ryzyko walutowe poprzez zawieranie walutowych transakcji terminowych, przez co gwarantuje sobie budżetową marżę realizowanego kontraktu. Jako instrumenty zabezpieczające wybrano kontrakty terminowe forward, spółki Grupy FAMUR nie posiadały opcji walutowych.

Skonsolidowany bilans i wskaźniki

	30.06.2009	30.06.2008		30.06.2009	30.06.2008
Aktywa trwałe	521 702	540 478	Kapitał własny	701 956	650 168
Wartości niematerialne	101 442	101 213	Kapitał zakładowy	4 815	4 815
Rzeczowe aktywa trwałe	366 331	390 364	Kapitał zapasowy	511 925	471 055
Należności długoterminowe	6 165	8 226	Różnice kurs. z przeliczenia jedn.	-	-461
Inwestycje długoterminowe	18 656	15 956	Zyski zatrzymane	164 734	154 524
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	29 108	24 719			
Aktywa obrotowe	613 174	665 980	Zobowiązania i rezerwy	432 920	556 290
Zapasy	173 716	224 430	Rezerwy na zobowiązania	121 852	128 056
Należności krótkoterminowe	230 391	377 390	Zobowiązania długoterminowe	116 090	128 784
K. aktywa przeznaczone do obrotu	0	188	Zobowiązania krótkoterminowe	190 383	294 256
Krótkoterminowe aktywa finansowe	3 307	1 501	Pozostałe zobowiązania	4 595	5 194
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	197 600	54 270			

Rozliczenia międzyokresowe	8 161	8 201		
AKTYWA RAZEM	1 134 876	1 206 458	PASYWA RAZEM	1 134 876 1 206 458

Spadek skonsolidowanej sumy bilansowej w stosunku do I połowy 2008 wyniósł 6%. W zakresie aktywów trwałych największy nominalny spadek można zaobserwować w rzeczowych aktywach trwałych (24 mln zł).

Zapasy w Grupie spadły o 50,7 mln zł w stosunku do I półrocza 2008. Ogólnie wysoki stan zapasów związany jest ze specyfiką działalności. Między innymi spółka FAMUR zobowiązana jest utrzymywać wysokie stany magazynowe związane z obsługą serwisową dzierżawionych kombajnów, gdzie składowane są części zamienne o znacznej wartości oraz z uwagi na krótkie terminy realizacji kontraktów utrzymuje zapasy standardowych podzespołów, aby móc efektywnie realizować usługi serwisowe. Mimo spadku poziomu zapasów wskaźnik rotacji zapasów dla Grupy wzrósł o 5 dni i wyniósł 80 dni. Należności krótkoterminowe spadły o 147,0 mln zł i na dzień 30.06.2009r. wynosiły 230,4. Znaczny spadek należności krótkoterminowych spowodowany był spłatą należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 134,9 mln zł. Wskaźnik rotacji należności z tytułu dostaw i usług na skutek zmniejszonej sprzedaży nie uległ zmianie i osiągnął wartość 122 dni. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec I półrocza 2009r. osiągnęły w Grupie poziom 197,6 mln zł, wykazując wzrost o 143,3 mln zł. Po stronie pasywów skonsolidowane kapitały własne Grupy FAMUR wzrosły o 51,8 mln zł przekraczając poziom 701 mln zł. Wzrost ten spowodowany jest wypracowaniem zysku w II połowie 2008 roku oraz I półroczu 2009. Poziom kapitałów na koniec I półrocza 2009 roku osiągnął wartość 61,9% aktywów.

Kredyty zarówno długoterminowe jak i krótkoterminowe kształtują się na poziomie 28% kapitałów własnych. Wskaźnik ogólnego zadłużenia oscyluje wokół 27% co należy uznać za bezpieczny poziom. Na spadek zobowiązań krótkoterminowych w kwocie 103,9 mln zł największy wpływ miała spłata zobowiązań z tytułu dostaw i usług o 56,9 mln zł oraz spłata zobowiązań z tytułu kredytów w kwocie 63,9 mln zł. Wskaźnik rotacji zobowiązań wzrósł do poziomu 56 dni.

Podstawowe wskaźniki:	I półrocze 2009	I półrocze 2008	
Wskaźnik płynności ogólny	3,2	2,3	<i>aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe</i>
Wskaźnik płynności szybki	2,3	1,5	<i>(aktywa obrotowe – zapasy - RMK krótkoterminowe) / zobowiązania krótkoterminowe</i>
Wskaźnik rotacji należności (dni)	122	122	<i>średni stan należności z tytułu dostaw i usług oraz leasingu/ przychody ze sprzedaży x liczba dni</i>
Wskaźnik rotacji zapasów (dni)	80	75	<i>średni stan zapasów / przychody ze sprzedaży x liczba dni</i>
Wskaźnik rotacji zobowiązań (dni)	56	49	<i>średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług / koszt wytworzenia x liczba dni</i>
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	27,0%	35,1%	<i>kapitały obce / aktywa ogółem</i>
Wskaźnik pokrycia odsetek	14,3x	6,2x	<i>EBIT / odsetki</i>
Wskaźnik rentowności sprzedaży	26,1%	14,7%	<i>zysk ze sprzedaży / przychody ze sprzedaży</i>
Wskaźnik rentowności netto	8,7%	8,7%	<i>zysk netto / przychody ze sprzedaży</i>

Skonsolidowane przepływy pieniężne

Operacyjne przepływy na koniec I półrocza 2009r. wyniosły 88,2 mln zł. Z działalności inwestycyjnej Grupa wygenerowała ujemne przepływy pieniężne w wysokości 10,5 mln zł. Przepływy pieniężne z działalności finansowej Grupy wyniosły –4,0 mln zł. Środki pieniężne na koniec I półrocza 2009r. osiągnęły poziom 197,6 mln zł.

Zadłużenie

Spółki Grupy posiadają dostęp do źródeł finansowania, z których mogą skorzystać w ramach potrzeb. Dzięki zmniejszeniu zaangażowania kredytowego w stosunku do I półrocza 2008 ograniczono koszty obsługi długu. Na koniec I półrocza 2009 roku poziom zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek w Grupie Kapitałowej Famur ukształtował się na poziomie porównywalnym ze stanem z końca roku 2008. W okresie I półrocza 2009 nastąpiła zmiana struktury zadłużenia kredytowego, udział kredytów długoterminowych wzrósł z 47% do 58% zadłużenia bankowego.

	30.06.2009	31.12.2008	30.06.2008
Kredyty i pożyczki	197 663	195 723	271 745
długoterminowe	114 568	92 481	124 735
krótkoterminowe	83 095	103 242	147 010
Środki pieniężne	197 600	123 990	54 270

Jednostka dominująca – FAMUR S.A.

Wybrane jednostkowe dane finansowe:	I półrocze 2009	I półrocze 2008
	tys. zł	tys. zł
Przychody netto ze sprzedaży	48 797	70 655
Sprzedaż krajowa	45 028	60 266
% sprzedaży ogółem	92,3%	85,3%
Sprzedaż eksport	3 769	10 388
% sprzedaży ogółem	7,7%	14,7%
Zysk na działalności operacyjnej	18 430	23 673
Całkowite dochody netto	48 888	43 413
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	8 448	1 216
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	33 292	5 279
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	-2 133	11 760
Przepływy pieniężne razem	39 607	18 255
Liczba akcji	481 500 000	481 500 000
Zysk netto na jedną akcję zwykłą (zł)	0,1015	0,0902
Rozwodniony zysk netto na 1 akcję zwykłą (zł)	0,1015	0,0902
Wartość księgową na jedną akcję (zł)	1,1747	1,0587
Rozwodniona wartość księgową na 1 akcję (zł)	1,1747	1,0587
Wyplacona dywidenda na 1 akcję	0	0
Suma aktywów	619 487	605 608
Kapitały własne	565 628	509 785
Zobowiązania	38 154	76 236
Kredyty krótkoterminowe i długoterminowe	26 963	59 427

Sprzedaż Famur S.A. w I połowie 2009 roku spadła o 21,9 mln zł w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego i osiągnęła wartość 48,8 mln zł. Przychody z tytułu usług serwisowych oraz dostaw części na rynku krajowym były niższe o 6,4 mln zł, zanotowano również spadek przychodów eksportowych o 4,9 mln zł. W I półroczu poprzedniego roku dokonano sprzedaży 2 kombajnów na rynku czeskim i rosyjskim, które zwiększyły przychody tamtego okresu. Na porównywalność danych wpłynęła również zrealizowana w I kwartale 2008 roku sprzedaż blach przez Famur S.A. (spółka koordynująca zakupy w Grupie) do Fazos S.A. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów w I półroczu 2009 były niższe o ponad 11,4 mln zł od analogicznego okresu roku ubiegłego.

Spadek przychodów ze sprzedaży w I połowie 2009 roku przełożył się również na obniżenie zysku operacyjnego o 5,2 mln zł do poziomu 18,4 mln zł.

Zysk netto w I połowie 2009r. wyniósł 48,9 mln zł i był wyższy o ponad 12 % od zysku wypracowanego w analogicznym okresie roku ubiegłego. Na jego poziom wpłynęły dywidendy zarachowane od spółek zależnych w kwocie 32,8 mln zł.

Jednostkowy bilans i wskaźniki

	30.06.2009	30.06.2008		30.06.2009	30.06.2008
Aktywa trwałe	368 517	376 477	Kapitał własny	565 628	509 785
Wartości niematerialne	6 125	4 821	Kapitał zakładowy	4 815	4 815
Rzeczowe aktywa trwałe	71 114	79 608	Kapitał zapasowy	511 925	461 557
Należności długoterminowe	5 497	7 378	Zyski zatrzymane	48 888	43 413

Inwestycje długoterminowe	282 880	281 227			
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	2 901	3 443			
Aktywa obrotowe	250 970	229 131	Zobowiązania i rezerwy	53 859	95 823
Zapasy	60 947	56 893	Rezerwy na zobowiązania	15 705	19 588
Należności krótkoterminowe	80 975	140 050	Zobowiązania długoterminowe	12 077	17 594
Krótkoterminowe aktywa finansowe	17	6 695	Zobowiązania krótkoterminowe	26 075	58 606
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	106 965	23 253	Pozostałe zobowiązania	2	35
Rozliczenia międzyokresowe	2 066	2 240			
AKTYWA RAZEM	619 487	605 608	PASYWA RAZEM	619 487	605 608

Wzrost sumy bilansowej w stosunku do I półrocza 2008 wyniósł 2%. W zakresie aktywów trwałych największy nominalny spadek można zaobserwować w rzeczowych aktywach trwałych (8,5 mln zł).

Poziom zapasów wzrósł w ujęciu nominalnym o 4 mln zł w stosunku do analogicznego okresu. Ogólnie wysoki stan zapasów związany jest ze specyfiką działalności – co zostało omówione przy opisie aktywów Grupy. Należności krótkoterminowe zmniejszyły się o kwotę 59,1 mln zł a wskaźnik rotacji należności z tytułu dostaw i usług na skutek zmniejszonej sprzedaży osiągnął wartość 279 dni. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec I półrocza 2009r. osiągnęły poziom 106,9 mln zł, wykazując wzrost o 83,7 mln zł w stosunku do 30.06.2008r.

Po stronie pasywów kapitały własne Famur S.A. wzrosły o 55,8 mln zł osiągając poziom 566 mln zł. Poziom kapitałów na koniec I półrocza 2009 osiągnęła wartość 91,3% aktywów.

Kredyty zarówno długoterminowe jak i krótkoterminowe kształtują się na poziomie 4,8% kapitałów własnych. Łączne zadłużenie wobec instytucji finansowych wynosi 26,9 mln zł i jest niższe o 32,5 mln zł od poziomu zadłużenia na dzień 30.06.2008r. Wskaźnik ogólnego zadłużenia oscyluje wokół 6,2% co należy uznać za bezpieczny poziom. Obsługa kredytów nie jest zagrożona – świadczy o tym m.in. wskaźnik pokrycia odsetek: 22,9x na koniec I półrocza 2009r. Obniżeniu uległy również zobowiązania krótkoterminowe, które na dzień 30.06.2009r. osiągnęły wartość 26,1 mln zł. Największy wpływ ma zmniejszenie zobowiązań krótkoterminowych miała spłata kredytów krótkoterminowych w kwocie 26,8 mln zł. Wskaźnik rotacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług wzrósł do poziomu 79 dni.

Podstawowe wskaźniki:	I półrocze	I półrocze	
	2009	2008	
Wskaźnik płynności ogólny	9,6	3,9	aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe
Wskaźnik płynności szybki	7,2	2,9	(aktywa obrotowe – zapasy - RMK krótkoterminowe) / zobowiązania krótkoterminowe
Wskaźnik rotacji należności (dni)	279	276	średni stan należności z tytułu dostaw i usług oraz leasingu/ przychody ze sprzedaży x liczba dni
Wskaźnik rotacji zapasów (dni)	208	139	średni stan zapasów / przychody ze sprzedaży x liczba dni
Wskaźnik rotacji zobowiązań (dni)	79	41	średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług / koszt wytworzenia x liczba dni
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	6,2%	12,6%	kapitały obce / aktywa ogółem
Wskaźnik pokrycia odsetek	22,9	9,7	EBIT / odsetki
Wskaźnik rentowności sprzedaży	36,6%	31,9%	zysk ze sprzedaży / przychody ze sprzedaży
Wskaźnik rentowności netto	100,2%	61,4%	zysk netto / przychody ze sprzedaży

Jednostkowe przepływy pieniężne

Operacyjne przepływy jednostki dominującej na koniec I półrocza 2009r. wyniosły 8,4 mln zł. Z działalności inwestycyjnej spółka wygenerowała przepływy pieniężne w wysokości 33,3 mln zł, które związane były w głównej mierze z otrzymanymi dywidendami od spółek zależnych w kwocie 32,8 mln zł. Przepływy pieniężne z działalności finansowej Famur S.A. wyniosły –2,1 mln zł i związane były ze spłatą i obsługą zadłużenia. Środki pieniężne na koniec I półrocza 2009r. osiągnęły poziom 106,9 mln zł.

Przewidywana sytuacja Grupy Kapitałowej Famur S.A.

Famur S.A. nie publikuje prognoz finansowych dla jednostki dominującej i grupy kapitałowej.

W Spółkach Grupy FAMUR działania restrukturyzacyjne zmierzające do obniżenia kosztów zostały z wyprzedzeniem zapoczątkowane już na początku 2008r. Dzięki restrukturyzacji możliwe było dostosowanie wielkości i struktury zatrudnienia w Grupie Kapitałowej do obecnej sytuacji rynkowej, dzięki czemu Spółki utrzymały zadawalający poziom rentowności. Ograniczone zostały również koszty utrzymania majątku poprzez likwidację części aktywów nieprodukcyjnych. Dzięki wdrożonym procesom - w ocenie Zarządu Famur S.A. - Spółki Grupy zostały skutecznie, z odpowiednim wyprzedzeniem, przygotowane do funkcjonowania w warunkach kryzysu.

W najbliższym okresie nie należy oczekiwać istotnych zmian w strukturze sprzedaży Grupy Kapitałowej FAMUR S.A. Głównym źródłem przychodów pozostanie sprzedaż dla sektora górniczego (segment maszyn górniczych oraz pozostałych urządzeń dla górnictwa) oraz sprzedaż odlewów. Zaobserwowany w pierwszej połowie 2009 roku na rynku krajowym spadek zapotrzebowania na energię elektryczną a tym samym węgiel, który jest najpopularniejszym w naszym kraju paliwem służącym jej wytwarzaniu przełożył się na tymczasowe ograniczenie inwestycji w przemyśle węglowym. Zmieniła się również struktura zamówień ze strony odbiorców działających na krajowym rynku, aktualnie kopalnie są w większym stopniu zainteresowane kontraktami polegającymi na wynajmie maszyn niż na ich bezpośrednim zakupie. Strategia działania, przyjęta przez spółki Grupy Famur, zakłada analizę kontraktów ze szczególnym położeniem nacisku na ich rentowność oraz terminową ściągłość należności. Priorytetem Grupy są przede wszystkim utrzymanie satysfakcjonującej rentowności oraz płynności finansowej, a w mniejszym stopniu wysokość osiągniętych przychodów ze sprzedaży. Dzięki przeprowadzonej restrukturyzacji i obniżeniu kosztów działalności Grupa Kapitałowa Famur przygotowała się do działania w trudniejszych warunkach rynkowych.

Dzięki zmniejszeniu zaangażowania kredytowego spółki Grupy ponoszą również mniejsze koszty finansowe. Należy jednak podkreślić, iż Grupa Famur posiada natychmiastowy dostęp do niewykorzystywanych obecnie limitów finansowania bankowego, z których może elastycznie skorzystać w sytuacji pojawiających się potrzeb wynikających z działalności operacyjnej.

Wnikliwie monitorowany jest również proces ściągania należności i ryzyko z nim związane. Zgodnie z realizowaną strategią, spółki Grupy nie będą przystępowały do przetargów w przypadku wysokiego ryzyka transakcji. Na rynkach eksportowych preferowany będzie system przedpłat i zaliczek, obserwowany w przypadku już podpisanych kontraktów. Natomiast na rynku krajowym, w przypadku długoterminowych kontraktów leasingowych, preferowane będzie angażowanie się w kontrakty nie wymagające obciążania własnego bilansu (leasingodawca ponosi ryzyko) lub w kontrakty odpowiednio zabezpieczone przez kopalnie.

Mimo obserwowanego kryzysu, Grupa Famur inwestuje w swój rozwój by być w pełni przygotowanym na fazę ożywienia i poprawy koniunktury. Planowane inwestycje mają na celu podniesienie jakości i nowoczesności oferowanych urządzeń oraz zwiększenie mocy produkcyjnych. W najbliższym czasie rozpocznie się budowa nowego zakładu w ramach Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Ze względu na prowadzone rozmowy z wykonawcami oraz dostawcami sprzętu, ostateczna wartość planowanych nakładów inwestycyjnych zostanie sprecyzowana w późniejszym terminie. Projekt inwestycyjny spółki Famur znalazł się również na liście zatwierdzonych do dofinansowania w ramach działania 4.4 Nowe Inwestycje o Wysokim Potencjale Innowacyjnym – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka.

Grupa dba również o rozwój dotychczasowych wytwarzanych produktów. W dalszym ciągu prowadzone są prace nad udoskonaleniem systemu e-kopalnia, który pozwala na zdalny nadzór nad maszynami górniczymi. Dzięki niemu możliwa jest poprawa efektywności oraz bezpieczeństwa procesu wydobywania węgla. Zarząd Famur S.A. zakłada, że polskie kopalnie będą zainteresowane wdrażaniem innowacyjnych rozwiązań wraz ze stopniową poprawą koniunktury gospodarczej.

W obecnej sytuacji szacowanie trendów rynkowych na najbliższe lata jest niezwykle trudne. Jednak w perspektywie długoterminowej wydaje się, iż wzrost zapotrzebowania na węgiel nie jest zagrożony. Dzięki nowoczesnym, czystym technologiom jego spalania proces ten będzie coraz bardziej efektywny oraz w większym stopniu przyjazny środowisku. Krajowy rynek energii oparty jest w głównej mierze na węglu. Poprawa koniunktury powinna przełożyć się na kondycję spółek węglowych, a tym samym wzrost poziomu realizowanych przez te podmioty inwestycji. Dodatkowo za węglem przemawiają jego krajowe zasoby, które gwarantują bezpieczeństwo energetyczne naszego kraju.

Istotne ograniczenie zamówień z sektora stoczniowego oraz motoryzacyjnego wpłynęło na obniżenie popytu na produkty odlewni Grupy Famur. Obecnie prowadzone są działania mające na celu pozyskanie nowych rynków zbytu na odlewy. Trudno jednak obecnie przewidzieć kiedy nastąpi odwrócenie tendencji w tym segmencie działalności Grupy.

7. Informacje dodatkowe

7.1 Źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi

FAMUR S.A. w pewnej części sprawuje funkcję koordynatora dostaw materiałów dla całej grupy kapitałowej. Grupa posiada zdywersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji tak więc nie występuje uzależnienie od jednego lub więcej dostawców. Wzrost skali działalności Grupy FAMUR wykreował możliwości bardziej atrakcyjnych zakupów materiałowych poprzez wykorzystywanie efektu skali. Największym zamawiającym w ramach Grupy FAMUR jest Pioma oraz FAZOS, który zamawia duże ilości stali do produkowanych obudów zmechanizowanych. Część zaopatrzenia realizowana jest w ramach grupy kapitałowej gdzie dostawcami są m.in. Pioma-Odlewnia (odlewy) oraz Georyt (układy sterowania obudów ścianowych).

7.2 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z podmiotami powiązanymi dotyczyły transakcji handlowych dokonywanych w ramach bieżącej działalności gospodarczej prowadzonej przez poszczególne Spółki Grupy FAMUR. W opinii Zarządu transakcje te oparte były na cenach rynkowych i były transakcjami typowymi i rutynowymi. Szczegółowa informacja na temat transakcji z podmiotami powiązanymi została przedstawiona w pkt. 16 skonsolidowanego skróconego sprawozdania finansowego Grupy FAMUR S.A.

7.3 Zobowiązania z tytułu kredytów oraz zobowiązania warunkowe

A) Zestawienie zaciągniętych kredytów

(kredyty inwestycyjne oraz obrotowe przedstawiono wg salda pozostającego do spłaty, natomiast kredyty w rachunku bieżącym wg stanu zadłużenia na koniec I półrocza 2009 roku wraz ze wskazaniem wysokości przyznanego limitu kredytowego).

Nazwa jednostki	Kwota kredytu	Stan zadłużenia na		Oprocentowanie	Termin spłaty
		30.06.2009			
FAMUR S.A.					
NORDEA Bank Polska S.A.	25 000	8 632	WIBOR 1M+marża	2010-11-15	
NORDEA Bank Polska S.A.	4 082	4 082	WIBOR 1M+marża	2011-02-28	
BPH S.A.	14 489	14 489	WIBOR 1M+marża	2013-05-22	
RAZEM	43 571	27 203			
FAZOS S.A.					
Deutsche Bank PBC S.A.	30 000	30 000	WIBOR 1M+marża	2011-11-30	
Raiffeisen Bank Polska S.A.	20 000	0	WIBOR 1M+marża	2010-07-31	
Raiffeisen Bank Polska S.A.	10 000	10 000	WIBOR 1M+marża	2010-07-31	
RAZEM	60 000	40 000			
NOWOMAG S.A.					
BPH S.A.	14 500	11 600	WIBOR 1M+marża	od 2010-08-22 do 2011-05-22	
PIOMA S.A.					
NORDEA Bank Polska S.A.	22 000	21 676	WIBOR 1M+marża	2010-11-15	
NORDEA Bank Polska S.A.	20 833	20 833	WIBOR 1M+marża	2011-02-28	
RAZEM	42 833	42 509			
PIOMA INDUSTRY Sp. z o.o.					
NORDEA Bank Polska S.A.	15 000	15 000	WIBOR 1M+marża	od 2009-02-28 do 2011-02-28	
POLSKA GRUPA ODLEWNICZA S.A.				od 2010-03-31	

NORDEA Bank Polska S.A.	58 840	58 840	WIBOR 1M+marża	do 2012-06-30
Odlewnia Żeliwa Śrem S.A.				
NORDEA Bank Polska S.A.	30 000	3 954	WIBOR 1M+marża	2010-11-21
Kredyty razem	264 744	199 106		
<i>Wycena bilansowa kredytów</i>		- 1 443		
Zobowiązania z tytułu kredytów		197 663		

B) Wykaz udzielonych pożyczek w bieżącym roku obrotowym oraz aktywnych na dzień 30.06.2009r.

Pożyczkodawca	Pożyczkobiorca	Data udzielenia	Termin spłaty	Kwota pożyczki	Waluta	Kwota zadłużenia	Oprocentowanie
FAMUR S.A.	FAZOS S.A.	2009-01-26	2009-02-09	19 100	PLN	spłacona	WIBOR 1M+marża
Pioma Odl. Sp.zo.o.	PGO S.A.	2009-01-28	2009-04-02	500	PLN	spłacona	WIBOR 1M+marża
Pioma Odl. Sp.zo.o.	PGO S.A.	2009-02-25	2009-04-02	400	PLN	spłacona	WIBOR 1M+marża
Pioma Odl. Sp.zo.o.	PGO S.A.	2009-03-24	2009-04-02	500	PLN	spłacona	WIBOR 1M+marża
OŻ Śrem S.A.	PGO S.A.	2008-02-04	2010-03-31	5 300	PLN	3 000	WIBOR 1M+marża

C) Należności i zobowiązania warunkowe Grupy FAMUR

TYTUŁ	30.06.2009	31.12.2008
Należności warunkowe	-	-
Zobowiązania warunkowe	7 722	20 013
Na rzecz jednostek powiązanych:	-	-
Na rzecz pozostałych jednostek:	7 722	20 013
- udzielone gwarancje	6 817	19 131
- poręczenie kredytu POLMETAL przez FAZOS SA	688	688
- inne	217	194

D) Poręczenia i gwarancje

Podmiot	Tytuł poręczenia	Termin	Kwoty poręczeń, gwarancji	Warunki
Udzielone przez FAMUR:				
FAZOS S.A.	Umowa z Raiffeisen Bank Polska	2009-07-31	9 000	bez wynagrodzenia
Udzielone przez FAZOS:				
POLMETAL Sp. z o.o.	Poręczenie wekslowe	Do czasu spłaty zobowiązania lub zwolnienia z długu	688	bez wynagrodzenia; zabezpieczenie: 5 weksli na kwotę 1.000 tys. zł każdy wraz z deklaracją wekslową
Udzielone przez Pioma Odlewnia Sp. z o.o.:				
Polska Grupa Odlewnicza S.A.	Poręczenie - Umowa z Nordea Bank Polska S.A.	2012-06-30	58 840	0,25% kwoty kredytu

7.4 Postępowania sądowe

Nie toczą się żadne postępowania przed sądem, organem właściwym do postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności, których jednostkowa lub łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych FAMUR S.A.

7.5 Badania i Rozwój

Obszar dziedziny „Badań i Rozwoju” przejęła w grupie kapitałowej spółka zależna Polskie Centrum Techniki Górniczej specjalizująca się w nowoczesnych rozwiązaniach sprzętowych i informatycznych dedykowanych dla górnictwa. Trwają prace nad innowacyjną linią produktów w ofercie spółki, którą otwiera kombajn elektrycznym nowej generacji FS400. Projekt FS400 to nowy etap rozwoju konstrukcji kombajnów ścianowych będący rozwinięciem sprawdzonej w kombajnie KGE-750F budowy modułowej oraz nowej architektury zasilania elektrycznego w koncepcji „multiwolt”. Kombajn wyposażono w nowy system posuwu umożliwiający uzyskanie większych sił i prędkości posuwu. Innowacją na skalę światową jest wprowadzenie do systemu sterowania i nadzoru zaawansowanych układów wibrodiagnostyki przekładni. System diagnostyki pod nazwą FAMAC VIBRO jest produktem spółki PCTG. Zadaniem powyższego systemu jest analiza stanu technicznego przekładni i wykrywanie stanów przedawaryjnych a przez to podnoszenie stopnia dyspozycyjności kombajnów produkowanych przez spółkę FAMUR.

7.6 Ochrona środowiska

Spółki Grupy FAMUR prowadzą działalność statutową zgodnie z wymaganiami dotyczącymi ochrony środowiska. Jest ona prowadzoną w oparciu o pozwolenia zintegrowane oraz branżowe (wytwarzanie odpadów, emisja zanieczyszczeń gazowych, pozwolenie wodno–prawne). Działalność spółek nie powoduje zagrożeń dla środowiska, a emisje mieszczą się w granicach dopuszczonych pozwoleniem. Brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów emisji, prawidłowość dokonywania opłat za korzystanie ze środowiska oraz prowadzenie określonej prawem sprawozdawczości potwierdzają kontrole Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Pozwolenia zintegrowane posiadane przez spółki Grupy FAMUR:

1. Fazos S.A. - pozwolenie zintegrowane dla instalacji galwanizerni.
2. Pioma Odlewnia Sp. z o.o. - pozwolenie zintegrowane dla instalacji odlewni i składowiska odpadów przemysłowych.
3. Odlewnia Żeliwa „ŚREM” S.A.- pozwolenie zintegrowane dla instalacji odlewni, składowiska odpadów przemysłowych i elektrociepłowni.

Odlewnia „Śrem” jako jedyna w Grupie uczestniczy w systemie handlu emisjami CO2 posiadając odpowiednie pozwolenie oraz otwarty rachunek Krajowego Administratora Systemu Handlu Emisjami KASHUE.

8. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Zarządzanie zasobami finansowymi Grupy Kapitałowej jest na zadowalającym poziomie. Wszelkie zobowiązania publiczno-prawne oraz względem pracowników są regulowane terminowo. Zaciągnięte kredyty obsługiwane są bez zakłóceń tj. kolejne raty kapitałowe jak również odsetki płacone w okresach miesięcznych regulowane są na bieżąco. Źródła finansowania działalności są w dużym stopniu zdywersyfikowane i w razie utraty jednego z nich w każdej chwili można zastąpić je innym o porównywalnym poziomie kosztów. Dźwignia finansowa nadal wykorzystywana jest w niskim stopniu co dodatkowo stanowi czynnik komfortu.

9. Umowy znaczące

W I połowie 2009 roku opublikowanych zostało 6 komunikatów o zawarciu znaczących umów handlowych (w tym 3 dotyczyły umów w ramach Grupy Kapitałowej). Ponieważ poziom kapitałów własnych FAMUR S.A. jest znaczny (na dzień 30.06.2009r. wynosił ponad 565 mln zł), część z komunikatów dotyczyła szeregu umów spółek Grupy FAMUR z danym kontrahentem, których suma łącznie przekraczała poziom 10% kapitałów własnych FAMUR S.A. (co oznaczało spełnienie kryterium „umowy znaczącej”).

Łączna wartość opublikowanych kontraktów wyniosła 206,1 mln zł. Kwota ta nie zawiera wartości umów wewnętrznych w ramach Grupy Kapitałowej.

Dodatkowo dnia 26 czerwca 2009 Emitent opublikował raport bieżący nr 23/2009, w którym poinformował o wejściu w życie czasowo zawieszono kontraktu na rynku meksykańskim o którym informował w roku 2008. Wartość umowy to 14,9 mln EUR tj. 51,6 mln zł w przeliczeniu wg. średniego kursu NBP z dnia zawarcia umowy.

10. Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdania finansowego

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych jest BDO Numerica International Auditors & Consultants Sp. z o.o. (następca prawny BDO Numerica S.A.) z siedzibą w Warszawie.

11. Istotne czynniki ryzyka i zagrożeń wpływających na działalność spółki

Niżej wymienione ryzyka są typowe zarówno dla grupy kapitałowej jak i FAMUR S.A.

Ryzyko ograniczonej dywersyfikacji źródeł przychodów

Znaczna część przychodów Grupy FAMUR S.A. pochodzi z polskiego sektora górnictwa węgla kamiennego. Z tego też względu są one w sposób istotny uzależnione od bieżącej koniunktury w tej branży. Ograniczenie zamówień ze strony polskiego górnictwa węgla kamiennego może powodować trudności w szybkim znalezieniu nowego kręgu odbiorców na maszyny górnicze na rynkach zagranicznych. Grupa FAMUR S.A. stara się ograniczyć powyższe ryzyko zwiększaniem dywersyfikacji geograficznej rynków zbytu, która pozwala wykorzystywać różnice w czynnikach kształtujących koniunkturę na rynkach lokalnych. Jednocześnie dzięki przejęciu Odlewni Żeliwa ŚREM S.A. w większym stopniu zdywersyfikowana została sprzedaż Grupy, zwiększając w jej strukturze udział odlewów dla różnych gałęzi przemysłu.

Rola kadry inżyniersko – technicznej

Grupa FAMUR S.A. ma pełną świadomość tego, że jej możliwości w zakresie realizacji kontraktów wynikają w dużej mierze ze zdolności do sprawnego, samodzielnego opracowywania pełnej dokumentacji produkowanych maszyn i urządzeń. Proces przygotowania produkcji każdej maszyny związany jest z szeregiem prac o charakterze projektowo-konstrukcyjnym i techniczno-produkcyjnym. Warunkiem wytworzenia produktu spełniającego określone wymagania techniczne jest dysponowanie wysoko wykwalifikowaną kadrą inżynierską. Kadra techniczno-inżynierska stanowi kluczową grupę pracowników w Grupie oraz spółce FAMUR. Ewentualna utrata istotnej części kadry inżynierskiej, odpowiedzialnej za prace projektowe, technologiczne i konstrukcyjne może powodować opóźnienia realizacji kontraktów.

Działalność Grupy FAMUR jest też związana z zapotrzebowaniem na wysokokwalifikowaną kadrę robotników, posiadających duże doświadczenie i wysokie umiejętności w produkcji skomplikowanych technologicznie maszyn. Także wdrażanie nowych konstrukcji wymaga kadry inżynierskiej posiadającej doświadczenie konstrukcyjne. Istnieje ryzyko, że w przyszłości utrudnione będzie zatrudnienie wystarczającej ilości osób z odpowiednim doświadczeniem, wykształceniem i kwalifikacjami zawodowymi, co może negatywnie oddziaływać na możliwość zwiększania produkcji i wdrażania nowych maszyn, konstrukcji i rozwiązań technicznych.

Wpływ sytuacji makroekonomicznej

Dla spółek Grupy FAMUR S.A. duży wpływ na skalę realizowanych obrotów ma sytuacja makroekonomiczna i tempo wzrostu ekonomicznego w Polsce oraz polityka gospodarcza rządu. Zapowiedzi częściowej prywatyzacji kopalń przez GPW oraz znaczne planowane nakłady inwestycyjne w kopalniach, stanowią pozytywny sygnał dla Grupy FAMUR w średnioterminowej perspektywie.

Zawierania na światowych rynkach finansowych zaowocowały dużą niepewnością i spadkiem cen surowców, stóp procentowych oraz dużą zmiennością kursów walut. Zapoczątkowane przez Radę Polityki Pieniężnej pod koniec 2008 roku obniżki stóp procentowych wpłyną pozytywnie na koszt finansowania zewnętrznego. Utrzymująca się niepewna sytuacja na rynku niewątpliwie wpłynie na dostępność kredytów i marże instytucji finansowych.

Ryzyko polityczne i ekonomiczne niektórych krajów znacznie wzrosło w ostatnim czasie. Dlatego też spółki Grupy będą brały pod uwagę powyższe czynniki ryzyka przy podpisywaniu ewentualnych umów.

Ryzyko kursowe

Z uwagi na fakt, iż znaczna część produkcji Grupy FAMUR jest eksportowana, narażona jest ona na ryzyko kursowe. Pomiędzy datą zawarcia kontraktów eksportowych na dostawę określonych maszyn/urządzeń a datą ich realizacji mija zwykle okres od 2 do 5 miesięcy, co jest związane z długością cyklu produkcyjnego (w przypadku większych kontraktów eksportowych okres ten jest nawet dłuższy). Ponieważ jednocześnie podstawowa część kosztów produkcji ponoszona jest w złotych,

Grupa FAMUR ponosi ryzyko kursowe związane z działalnością eksportera. Grupa podejmuje działania mające na celu minimalizację tego ryzyka poprzez: zawieranie zabezpieczających walutowych transakcji terminowych (F/X forward) oraz stosowanie w niektórych przypadkach przedpłat na dostawy.

Wycenę instrumentów pochodnych na dzień bilansowy przedstawia poniższa tabela:

Instrumenty pochodne (grupy instrumentów)	Planowana data realizacji zabezpieczonego przepływu pieniężnego lub grupy przepływów	Wycena instrumentów pochodnych na dzień 30.06.2009 (TPLN)	Zysk / strata (TPLN)	Zabezpieczane ryzyko
Forward - sprzedaż EUR	III kwartał 2009	26 260	1 736	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	IV kwartał 2009	99 918	-18 969	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	II kwartał 2010	19 783	-3 533	Ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż GBP	III kwartał 2009	680	-18	Ryzyko walutowe
Razem sprzedaż		146 641	-20 784	

12. Oświadczenia Zarządu Famur S.A.

Rzetelność sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Wedle naszej najlepszej wiedzy półroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej FAMUR S.A. za I półrocze 2009 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy oraz jej wynik finansowy. Sprawozdanie to zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy FAMUR w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Audytor

BDO Numerica International Auditors & Consultants Sp. z o.o. - podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący przeglądu skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej FAMUR S.A. za I półrocze 2009 roku, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego przeglądu spełnili warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

Tomasz Jakubowski
Prezes Zarządu

Waldemar Łaski
Wiceprezes Zarządu

Beata Zawiszowska
Wiceprezes Zarządu

Ryszard Bednarz
Wiceprezes Zarządu

Zbigniew Fryzowicz
Wiceprezes Zarządu

Szymon Jarno
Wiceprezes Zarządu